

Energibesparelser, politik og jagten på en ost

Årets regionalmøder kom rundt om flere aktuelle emner. Det handlede om energispareaftalen, politik og lidt om at finde en ost, der er blevet væk.

REGIONALMØDE

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Hvad har en mandolin med fjernvarme at gøre? Og hvad med en fortælling om en forsvunden ost?

Ingen af delene handler direkte om kedler, pumper og varmt vand i rør - men alligevel brugte teknisk konsulent Mogens H. Nielsen fra Dansk Fjernvarme både sit eget medbragte musikinstrument og en historie om mus og ost i sin velkomst ved årets regionalmøder.

Mandolinen mindede ham nemlig om hans eget første regionalmøde for mange år siden, hvor Bjarne Munch-Hansen også havde medbragt et sådant instrument og indledte mødet med fællessang.

- Jeg skal nok lade være med at spille for jer i dag, men jeg har taget mandolinen med for at symbolisere, at sådan gjorde man engang. I dag gør vi det anderledes, konstaterede han ved mødet i Odense.

Mogens H. Nielsen greb derpå en bog med titlen "Hvem har taget min ost?".

Bogens hovedpersoner lever i en labyrinth, hvor de er vant til at kunne finde deres ost det samme sted. Men pludselig er osten flyttet, og det reagerer de vidt forskelligt på. En sætter sig bare i et hjørne og giver op, mens en anden havde forudset, at osten en dag ville være flyttet, og derfor straks er klar til at lede efter den.

- Situationen for fjernvarmesektoren er den, at vores ost er flyttet. Vi kan ikke gøre, som vi plejer, vi skal finde nye løsninger, sagde han.

Mogens H. Nielsen havde medbragt sin mandolin for at illustrere en anekdote om, hvordan Bjarne Munch-Hansen i sin tid indledte med spil og fællessang. Foto: Nils Rosenvold.

Sådan blev et musikinstrument og en historie om mus og ost til en fortælling om fjernvarmesektoren anno 2010 og de krav til at være omstillingsparate, der møder branchen.

Tidens forandringer

Da Dansk Fjernvarmes direktør, Jørgen

G. Jørgensen, sidst på dagen fik mikrofonen, talte han også om de forandringer, der har præget fjernvarmesektoren, og som fortsat gør det. Det er ganske enkelt langt mere kompliceret og risikobetonet at stå i spidsen for et fjernvarmeværk i dag, end det var for år tilbage.

- I dag betyder det rent faktisk en masse, om man er dygtig eller knap så god til at drive et værk. Sådan har det ikke altid været, for i gamle dage var den største omkostning, nemlig brændslet, kendt. Handlede man el, foregik det til faste priser. Det var svært at dumme sig for alvor, konstaterede han og fortsatte:

- I dag kan man i langt højere grad handle sit brændsel godt og skidt, og der er også stor forskel på, om man er dygtig på det frie el-marked eller ej. Derfor begynder vi også at se, at værker, der minder utrolig meget om hinanden, har ret forskellige varmepriser. Det må jo handle om, hvor godt eller dårligt, de er drevet, sagde Dansk Fjernvarmes direktør.

Energispareaftalen

Jørgen G. Jørgensens indlæg vender vi tilbage til senere. For allerede efter sin indledning gik Mogens H. Nielsen over til at tale om et helt konkret eksempel på forandring, - nemlig den aktuelle energispareaftale. Et emne, der også passer ind i Jørgen G. Jørgensens pointe om, at fjernvarmeverdenen i dag er langt mere krævende og kompleks end tidligere, hvor driftsledere og bestyrelser ikke blev mødt af sådan en opgave.

Mogens H. Nielsen kunne indlede indlægget om energibesparelser med den glædelige oplysning, at fjernvarmeværkerne faktisk har levet op til kravene i den gamle energispareaftale og endda samlet set har overgået dem. Dermed kan branchen med højt løftet pande give sig i kast med de nye mål.

Den aktuelle aftale gælder frem til 2020, og hvert år skal varmeværkerne tilsammen finde besparelser på 529.000 MWh/år, svarende til fjernvarmeleveringen i Randers. Denne gang er alle fjernvarmeværker, også de helt små, omfattet af kravene.

Til gengæld er der også nye muligheder for at finde besparelser. Hvor den gamle aftale alene fokuserede på slutforbruget ude hos forbrugerne, er det nu også muligt at finde besparelser i ledningsnettet. Det er også muligt at lave visse besparelser på

Der blev i år holdt 10 regionalmøder, blandt andet her i Odense. I alt 718 deltagere mødte frem til møderne som bød på aktuelle indlæg, debat og erfaringsudveksling med kollegaer fra lokalområdet. Foto: Nils Rosenvold.

selve værket, hvis de ligger efter produktionen af varme.

- På de områder har fjernvarmeværkerne en ekstra fordel. Når det gælder besparelser hos borgerne, er varmeværkerne jo i konkurrence med andre sektorer, der også har sparekrav. Men ledningsnettet og værkerne er vores egne, konstaterede Mogens H. Nielsen.

Denne fordel gælder også omkring etableringen af store solvarmeanlæg i tilknytning til fjernvarme, som nu er at regne for en energibesparelse i det første år efter etableringen.

Hvad er dagens standard?

Mogens H. Niensens indlæg om energispareaftalen førte til debat og spørgsmål fra de fremmødte i Odense. Det var blandt andet tilfældet omkring de besparelser i ledningsnettet, som det nu er muligt at tælle med.

Her skal flere forskellige begreber tages i betragtning, blandt andet de lidt svævende udtryk "teknisk udtjent ledningsnet" og "dagens standard". For hvornår er et ledningsnet teknisk udtjent, og hvad er egentlig dagens standard?

Hvis vandet fosser ud af en gammel rørledning, og den på alle måder bare er gammel, udslidt og færdig - så er ledningen teknisk udtjent. Hvis et

værk renoverer en sådan ledning op til det, der kan kaldes for dagens standard, så tæller det ikke som en energibesparelse, fordi ledningen under alle omstændigheder trængte til at blive skiftet ud.

Hvis man udskifter en ledning, der ikke er udtjent, men blot ringere end dagens standard, op til niveauet for dagens standard, så er det en energibesparelse.

Skifter man en ledning, der allerede er på niveau med dagens standard, ud med en ny ledning af samme kvalitet, er der ingen besparelse at hente. For at opnå en energibesparelse skal man skifte ledningen ud med noget, der er bedre end standarden, eksempelvis i form af ekstra-isolerede rør.

- Og hvad er så dagens standard? Det kan vi faktisk ikke sige præcist, så vi er ved at undersøge det i øjeblikket, oplyste Mogens H. Nielsen.

Det førte til et spørgsmål fra direktør Carl Hellmers, Fredericia Fjernvarme.

- Tidligere var Energitilsynet jo efter os for at lave "gold-plating", hvis vi lavede tingene bedre end absolut nødvendigt. Men nu belønner man altså dem, der gør det bedre end forventet. Er det korrekt?

- Ja. Og omkostningerne til at gøre det bedre end nødvendigt kan indreg-

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

nes i varmeprisen, svarede Mogens H. Nielsen.

Han anerkendte, at fjernvarmeværkerne med den nye energispæraftale står over for en stor udfordring men fremhævede samtidig, at der er grund til at være optimistisk med de nye muligheder, der ligger i aftalen.

Han anbefalede desuden medlemmerne at deltage i et af Dansk Fjernvarmes kurser med titlen "Kom godt i gang med energibesparelser" samt at tjekke det energispækatolog, foreningens medlemmer har adgang til via www.danskfjernvarme.dk.

Varieret program

Dansk Fjernvarmes regionalmøder er kendt som en glimrende anledning til at mødes med kollegaer fra andre værker i lokalområdet.

Det giver mulighed for mange drøftelser og udveksling af idéer og erfaringer, der er mindst lige så værdifulde som de input, der kommer fra indlægsholderne.

En stemning præget af godt humør og masser af dialog har også hersket på dette års regionalmøder. Der er holdt 10 møder over hele landet, startende og sluttende på hjemmebane i Fjernvarmens Hus i Kolding.

Årets program var traditionen tro også varieret med både administrative og tekniske emner. I den første kategori faldt det indlæg, økonomisk konsulent Birgitte V. Faaborg fra Dansk Fjernvarme, holdt om skatte-regler for ansatte.

Hun har skrevet en artikel om multimedieskatten i FJERNVARMEN 11/2009.

Bedre beregninger

Et indlæg med et mere teknisk præg blev holdt af René Agger Sørensen fra DFF-EDB, der fortalte om beregninger i forhold til ledningsnettet og ikke mindst om, hvordan kvaliteten af disse beregninger kan forbedres.

Hans budskab var blandt andet, at man ved at udnytte de teknologiske muligheder og ved at beskrive procedurer og rutiner omkring arbejdet

Muligheden for at udveksle erfaringer og idéer med kollegaer fra lokalområdet er af lige så stor betydning som selve programmet, når Dansk Fjernvarme inviterer til regionalmøder. Foto: Nils Rosenvold.

kan få langt bedre styr på sine beregninger.

Aktuel energipolitik

Det er efterhånden blevet en tradition ved regionalmøderne, at Dansk Fjernvarmes direktør, Jørgen G. Jørgensen, runder af med at give et rå-*for-usødet* indlæg om aktuel energipolitik og om udviklingen for Dansk Fjernvarme som organisation. Han var også på banen med sådan et indlæg i år.

Direktørens kig i den energipolitiske krystalkugle fik ham til at fremhæve en række ting, som bliver væsentlige i 2010. En konkret ting er, at der er en revision af varmeforsyningsloven på vej.

Det kan også blive interessant at følge den længe ventede rapport, som Klimakommissionen vil offentliggøre i september. Her kan komme ting på banen, der kan få betydning for fjernvarmen på længere sigt.

Det samme vil nærmest med sikkerhed blive tilfældet, hvis folketingspo-

litikerne kommer frem til et resultat, når de forventes at forhandle om et nyt energipolitisk forlig i indeværende år.

Jørgen G. Jørgensen forudså også, at de aktuelle problemstillinger omkring konvertering af naturgasområder og kompensationsbetaling vil være i fokus i løbet af året. Endelig pegede han på, at biomasse til energiproduktion også kan blive et hedt emne. Spørgsmålet om, hvor biomassen, herunder ikke mindst biogassen, skal bruges, kan føre til politiske tiltag.

- Man kunne forestille sig noget i retning af de forudsætningskrivelser, der kom, da gassen skulle udbredes. Der er en risiko for, at der kommer nogle tiltag, vi ikke vil være så glade for på det område, vurderede han.

Dansk Fjernvarmes rolle

Set i lyset af disse væsentlige politiske udfordringer satte Jørgen G. Jørgensen fokus på, hvilken rolle Dansk Fjernvarme skal spille. Han fremhævede som eksempel foreningens vision, der slår fast, at Dansk Fjernvarme "er en offensiv og synlig aktør i dansk energipolitik".

- Offensiv betyder, at man tør sige og mene noget, før enhver kan se, at det er fornuftigt, fastslog han.

Det er desuden Dansk Fjernvarmes ambition at have unik viden om fjern-

FAKTA

FAKTA

Alle indlæg fra Dansk Fjernvarmes regionalmøder kan downloades via www.danskfjernvarme.dk

varme. Foreningen skal vide alt om fjernvarme. Samtidig skal den have indflydelse på dansk energipolitik.

- Og det har vi heldigvis. Ingen laver politik uden at spørge os først. Det er ikke altid, vi får ret, men vi bliver hørt, konstaterede Jørgen G. Jørgensen.

Det gode medlem

Det forekommer ganske naturligt, at Jørgen G. Jørgensen som direktør for Dansk Fjernvarme satte fokus på foreningens rolle.

Men han erkendte, at det muligvis var lidt provokerende, da han samtidig valgte at sætte fokus på medlemmernes rolle ved at stille spørgsmålet: Hvad er egentlig et godt medlem?

- Det er normalt, at medlemmer spørger, om vi er en god forening. Og man kan godt diskutere, om jeg overhovedet kan tillade mig at spørge, hvad et godt medlem er, indrømmede han og vovede et forsøg.

Som det første fremhævede han, at et godt medlem naturligvis lever op til lovgivning, regler og branchens bedste normer. Også selvom man måtte være uenig i reglerne.

Et godt medlem arbejder efter Jørgen G. Jørgensens overbevisning også konstant på at effektivisere og udvikle sig, blandt andet ved at trække på ressourcerne i Dansk Fjernvarme og ved at være aktiv i de relevante erfaringsgrupper.

Samtidig holder et godt medlem sig orienteret via FJERNVARMEN, som medlemsværket med fordel kan sørge for er tilgængeligt for både personale, bestyrelse og samarbejdspartnere.

Et godt medlem er også omhyggelig med at indsende nøgletal, brændselspriser og andre statistiske oplysninger til foreningen, der har meget svære livsvilkår uden den altafgørende viden, disse data giver.

Jørgen G. Jørgensens indlæg har ført til meget forskellige debatter på regionalmøderne rundt om i landet.

I Odense kom snakken blandt andet til at handle om, hvor opsøgende foreningen bør være i forhold til at hjælpe medlemmer, der ikke præsterer godt nok. En mødedeltager mente således, at det var en oplagt rolle for foreningen at opsøge medlemmer, der eksempelvis har de højeste varmepriser, for at tilbyde hjælp. En anden mødedeltager fremhævede, at sekretariatet aldrig var mere end et opkald væk, og at det også var værkerens eget ansvar at opsøge gode råd.

Tilbage står under alle omstændigheder, at debatten om foreningens og medlemmernes rolle ganske givet har sat nogle tanker i gang rundt omkring - også hos Dansk Fjernvarme.

fr@danskfjernvarme.dk